Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

1 август 2025 година*

„Обжалване — Ограничителни мерки, приети с оглед на положението в Украйна — Решение 2014/145/ОВППС — Член 2, параграф 1, букви а) и г) — Включване на името на жалбоподателя поради осигуряването на подкрепа за действията или политиките на Руската федерация срещу Украйна и поради осигуряването на материална или финансова подкрепа за вземащите решения лица в Русия — Значение на липсата на разграничаване и на пасивното поведение на жалбоподателя“

По дело C-702/23 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 16 ноември 2023 г.,

Генадий Николаевич Тимченко, с местожителство в Женева (Швейцария), представляван от S. Bonifassi, T. Bontinck и E. Fedorova, адвокати,

жалбоподател,

като другата страна в производството е:

Съвет на Европейския съюз, представляван от M.-C. Cadilhac и V. Piessevaux,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: M. L. Arastey Sahún (докладчик), председател на състава, D. Gratsias, E. Regan, J. Passer и B. Smulders, съдии,

генерален адвокат: L. Medina,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 10 април 2025 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

Решение

1 С жалбата си жалбоподателят иска да бъде отменено решение на Общия съд на Европейския съюз от 6 септември 2023 г., Тимченко/Съвет (T-252/22, EU:T:2023:496, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което той отхвърля жалбата му, първо, за отмяна, от една страна, на Решение (ОВППС) 2022/337 на Съвета от 28 февруари 2022 година за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 59, 2022 г., стр. 1) и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/336 на Съвета от 28 февруари 2022 година за прилагане на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 58, 2022 г., стр. 1) (наричани по-нататък заедно „спорните първоначални актове“), и от друга страна, на Решение (ОВППС) 2022/1530 на Съвета от 14 септември 2022 година за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 239, 2022 г., стр. 149) и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1529 на Съвета от 14 септември 2022 година за прилагане на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 239, 2022 г., стр. 1) (наричани по-нататък заедно „спорните актове за оставяне в списъците“), доколкото спорните първоначални актове и спорните актове за оставяне в списъците (наричани по-нататък заедно „спорните актове“) се отнасят до него, и второ, да му бъде присъдено обезщетение за неимуществените вреди, които е претърпял в резултат на приемането на спорните актове.

Правната уредба и обстоятелствата по спора

2 Фактическият и правен контекст в настоящия случай е изложен в точки 2—18 от обжалваното съдебно решение. За нуждите на настоящото производство той може да бъде обобщен и допълнен, както следва.

Решение 2014/145

3 След нахлуването в Украйна на 24 февруари 2022 г. на въоръжените сили на Руската федерация Съветът на Европейския съюз приема на 25 февруари 2022 г. Решение (ОВППС) 2022/329 за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 50, 2022 г., стр. 1).

4 Член 1, параграф 1 от Решение 2014/145/ОВППС на Съвета от 17 март 2014 година относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи, териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 78, 2014 г., стр. 16), изменено с Решение 2022/329 (наричано по-нататък „Решение 2014/145“), забранява влизането или транзитното преминаване през територията на държавите членки на физически лица, които отговарят на критериите, предвидени по-специално в букви а) и б) от него, докато член 2, параграф 1 от Решение 2014/145 предвижда замразяване на

финансовите средства на физическите лица, които отговарят на критериите, предвидени по-специално в букви а) и г) от него, като тези критерии по същество са идентични с предвидените в член 1, параграф 1, букви а) и б) от Решение 2014/145.

5 Член 2, параграф 1 от Решение 2014/145 гласи следното:

„1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи, притежавани, държани или контролирани от:

а) физически лица, които са отговорни за, подкрепят или осъществяват действия или политики, подкопаващи или заплашващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна или стабилността и сигурността в Украйна, или възпрепятстващи работата на международните организации в Украйна;

[…]

г) физически или юридически лица, образувания или органи, които осигуряват материална или финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, отговорни за анексирането на Крим или дестабилизирането на Украйна, или които извличат ползи от тези вземащи решения лица;

[…]“.

Регламент № 269/2014

6 На 25 февруари 2022 г. Съветът приема Регламент (ЕС) 2022/330 за изменение на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 51, 2022 г., стр. 1).

7 В този контекст в член 3, параграф 1, букви а) и г) от Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 78, 2014 г., стр. 6), изменен с Регламент 2022/330 (наричан по-нататък „Регламент № 269/2014“), Съветът въвежда същите критерии като посочените в точка 5 от настоящото решение, за да замрази, в съответствие с член 2, параграф 1 от Регламент № 269/2014, финансовите средства и икономическите ресурси, принадлежащи по-специално на физическите лица, които отговарят на тези критерии.

Спорните актове

Спорните първоначални актове

8 На 28 февруари 2022 г., с оглед на тежкото положение в Украйна, Съветът приема спорните първоначални актове. С тези актове името на жалбоподателя е добавено под номер 694 в списъка, приложен към Решение 2014/145 и съответно под този номер в списъка, съдържащ се в приложение I към Регламент № 269/2014 поради следните съображения:

„[Г-н] Генадий [Николаевич] Тимченко се познава от дълго време с президента на руската федерация [г-н] Владимир Путин и най-общо е описван като едно от доверените му лица.

Облагодетелства се от връзките си с вземащите решения лица в Русия. Той е основател и акционер на Volga Group, инвестиционна група с инвестиционен портфейл в ключови сектори на руската икономика. Volga Group допринася съществено за руската икономика и нейното развитие.

[Генадий НиколаевичТимченко] е и акционер на Bank Rossiya, която се счита за личната банка на висши длъжностни лица в Руската федерация. След незаконното анексиране на Крим Bank Rossiya открива клонове в Крим и Севастопол, като по този начин затвърждава интегрирането им в Руската федерация.

Освен това Bank Rossiya има сериозно участие в National Media Group, което на свой ред контролира телевизии, които активно подкрепят политиките на руското правителство за дестабилизиране на Украйна.

Поради това е отговорен за подкрепата за действия и политики, които подкопават териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна.

Той е отговорен и за предоставянето на финансова и материална подкрепа и извлича облаги от вземащите решения лица в Русия, отговорни за присъединяването на Крим и за дестабилизирането на Източна Украйна“.

Спорните актове за оставяне в списъците

9 На 14 септември 2022 г. Съветът приема спорните актове за оставяне в списъците, с които името на жалбоподателя се оставя в разглежданите списъци въз основа на същите мотиви като възпроизведените в предходната точка.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

10 С жалба от 9 май 2022 г., допълнена с изявление за изменение на жалбата от 25 ноември 2022 г., жалбоподателят иска от Общия съд да отмени спорните актове, доколкото с тях името му е включено в списъка на лицата, на които са наложени ограничителни мерки, както и да присъди обезщетение за неимуществените вреди, които твърди, че е претърпял в резултат на приемането на тези актове. В рамките на жалбата си за отмяна той оспорва по-специално преценката на Съвета, че критерият за осигуряване на материална или финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, предвиден в член 2, параграф 1,

буква г) от Решение 2014/145 (наричан по-нататък „критерият по буква г)“), и критерият относно подкрепата за действия или политики, подкопаващи териториалната цялост на Украйна, предвиден в член 2, параграф 1, буква а) от това решение (наричан по-нататък „критерият по буква а)“), са изпълнени по отношение на него. Той счита, че в рамките на тази преценка Съветът е допуснал явни грешки в преценката.

11 По отношение на критерия по буква г), отнасящ се по-специално до физическите лица, които оказват материална или финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, отговорни за анексирането на Крим или за дестабилизирането на Украйна, или които извличат ползи от тези вземащи решения лица, в точки 97, 106 и 108 от обжалваното съдебно решение Общият съд констатира, че от материалите по делото е видно, от една страна, че жалбоподателят, приятел на г-н Путин, е вторият по големина акционер в Bank Rossiya и е част от стабилно ядро от мажоритарни акционери на тази банка, известни с близостта си с г-н Путин, поради което не може да се отрече, че е в състояние да упражнява много значително влияние върху вземането на решения от посочената банка, и от друга страна, че съществуват точни, конкретни и съгласувани улики, че Bank Rossiya е личната банка на висши длъжностни лица в Руската федерация, включително на нейния президент г-н Путин.

12 Освен това в точки 109 и 110 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че доколкото по-специално ограничителните мерки не са наказателни санкции, на физическо лице могат да бъдат наложени ограничителни мерки за действията, извършени от дружество, в което лицето е акционер, когато то упражнява много значително и дори решаващо влияние върху това дружество, по-специално когато позициите, които приема в качеството си на акционер, могат да влияят на посоката на решенията, взети от посоченото дружество. При това положение в точки 111 и 114 от обжалваното съдебно решение Общият съд по същество стига до извода, че Съветът е можел, без да допусне грешка в преценката, да приеме, че чрез Bank Rossiya, която е личната банка на висши длъжностни лица в Руската федерация, самият жалбоподател, който, от една страна, не е могъл да не знае, че тази банка предоставя финансова подкрепа на г-н Путин, и от друга страна, е оставил без промяна това фактическо положение, въпреки че е имал право да влияе върху решенията на посочената банка, и както следва от точка 112 от обжалваното съдебно решение, е можел публично да се разграничи от политиката на същата банка или да прехвърли акционерното си участие в нея, е оказвал финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, отговорни за анексирането на Крим и дестабилизирането на Украйна, в случая на г-н Путин.

13 Що се отнася до критерия по буква а), който по-специално се отнася до физическите лица, които са отговорни за действия или политики срещу Украйна или подкрепят или осъществяват такива действия или политики, Общият съд припомня най-напред в точка 117 от обжалваното съдебно решение, че този критерий предполага да се установи наличието на пряка или косвена връзка между дейностите или действията на съответното лице или образувание и положението в Украйна, което е в основата на приемането на разглежданите ограничителни мерки. Общият съд добавя, че по този начин посоченият критерий предполага да се докаже, че засегнатото от поведението му лице е било отговорно за действия или политики, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна. На следващо място, в точка 118 от това съдебно решение той приема, че с оглед на представените доказателства Bank Rossiya е подкрепила политиката на анексиране на Крим по смисъла на посочения критерий. Накрая, в точка 120 от посоченото съдебно решение той отбелязва, с оглед по-специално на

причините, посочени в рамките на анализа относно критерия по буква г), че Съветът основателно е приел, че като е възприел пасивно поведение по отношение на подкрепата на Bank Rossiya за политиката на анексиране на Крим, самият жалбоподател е подкрепил действията и политиките, които подкопават суверенитета и независимостта на Украйна.

14 Тъй като Общият съд отхвърля останалите основания на жалбоподателя, както и искането му за обезщетение, той отхвърля изцяло жалбата.

Производството пред Съда и исканията на страните

15 Жалбоподателят иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение,

– да отмени спорните актове, доколкото с тях името му е включено и оставено в списъците, приложени към тези актове, и

– да осъди Съвета да заплати съдебните разноски в производствата пред двете инстанции.

16 Съветът иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

По жалбата

17 Жалбоподателят изтъква две основания в подкрепа на жалбата си: първото, грешка при прилагане на правото, която Общият съд е допуснал при тълкуването на критерия по буква г), като е приел, че материалната или финансовата подкрепа, за която се отнася този критерий, може да се докаже посредством липсата на противопоставяне от страна на лицето, на което са наложени ограничителните мерки, на решенията, взети от образуването, за което се счита, че е пряко отговорно за такава подкрепа, и второто, от грешка при прилагане на правото, която Общият съд е допуснал при тълкуването на критерия по буква а), като е приел, че подкрепата, за която се отнася този критерий, може да се докаже с липсата на разграничаване от страна на такова лице от политиката и решенията на това образувание.

По първото основание

Доводи на страните

18 С първото си основание жалбоподателят твърди, първо, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в нарушение на приложимата съдебна практика е тълкувал твърде широко понятието „материална или финансова подкрепа“ по смисъла на критерия по буква г). По-специално в точка 111 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел като единствено обстоятелство, което му позволява да достигне до извода, че

самият жалбоподател е оказал финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, че липсата на разграничаване на жалбоподателя от политиката на материална или финансова подкрепа, предоставена от Bank Rossiya на тези вземащи решения лица, представлява поне мълчаливо одобрение на тази политика и следователно представлява подкрепа за същата по смисъла на критерия по буква г).

19 В това отношение, в нарушение на правото на защита на жалбоподателя, Общият съд е заменил и мотивите, изложени от Съвета в спорните актове, със свои собствени мотиви.

20 Освен това преценката на Общия съд в точка 112 от обжалваното съдебно решение противоречала на практиката на Общия съд, според която материалната или финансовата подкрепа трябва да има определена количествена или качествена значимост, така че действително да позволи продължаването на военните операции на Руската федерация в Украйна, както впрочем следвало от целите, преследвани с критерия по буква г). Такова значение в случая липсвало, тъй като твърдяната подкрепа на жалбоподателя била само непряка подкрепа, основана не на действия, а на липсата на положително поведение или на разграничаване a posteriori.

21 Второ, жалбоподателят счита, че Общият съд не се е уверил, че спорните актове почиват на достатъчно солидни факти, тъй като Общият съд не е взел предвид факта, че Съветът не е представил никакво доказателство в подкрепа на твърдението, че той разполага, както следвало от точки 106 и 110 от обжалваното съдебно решение, с достатъчно правомощие, за да бъде в състояние да влияе съвместно с другите акционери на Bank Rossiya върху вземаните от последната решения, като по този начин Общият съд се е основал на презумпция. Така той упреква Общия съд, че не е отговорил на довода му, че не е разполагал с възможността да влияе върху решенията на тази банка, и че се е задоволил да отхвърли защитата му, без да изложи други мотиви освен факта, че е трябвало да се разграничи от политиката на посочената банка.

22 В крайна сметка разширителното тълкуване, възприето от Общия съд на критерия по буква г), би накарало посочения съд да потвърди възможността Съветът да приеме непропорционални ограничителни мерки срещу физическо лице, което има само много косвена и далечна връзка с твърдените действия за материална или финансова подкрепа, като жалбоподателят обаче уточнява в писмената си реплика, че не възнамерява да повдига оплакване, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност.

23 Съветът оспорва доводите на жалбоподателя. По-специално той счита, че Общият съд не е възприел липсата на разграничаване като съставен елемент на критерия по буква г), а е разгледал този аспект като елемент от фактическия състав, което следвало по-специално от точка 115 от обжалваното съдебно решение. Съветът обаче припомня, че освен в случай на изопачаване, на което жалбоподателят не се е позовал в случая, преценката на фактите и доказателствата не представлява правен въпрос, който подлежи на контрол от Съда в производството по обжалване. Тези съображения важели и по отношение на твърденията, с които този жалбоподател иска да постави под въпрос преценката на някои факти и доказателства от страна на Общия съд. В това отношение доводите на жалбоподателя трябвало да се обявят за недопустими.

Съображения на Съда

– *По допустимостта*

24 Следва да се припомни, че съгласно член 256 ДФЕС и член 58 от Статута на Съда на Европейския съюз обжалването се ограничава само до правни въпроси. Общият съд единствен е компетентен да установява и преценява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на фактите и на доказателствата, освен в случай на тяхното изопачаване, не представлява правен въпрос, който като такъв да подлежи на контрол от Съда в производството по обжалване на актове на Общия съд (решение от 4 октомври 2024 г., Ferriere Nord/Комисия, C-31/23 P, EU:C:2024:851, т. 89 и цитираната съдебна практика).

25 За разлика от това, правото на контрол на Съда върху направените от Общия съд фактически констатации обхваща по-специално въпроса дали правилата относно доказателствената тежест и събирането на доказателствата са били спазени (решение от 29 ноември г., Bank Tejarat/Съвет, C-248/17 P, EU:C:2018:967, т. 37 и цитираната съдебна практика). Освен това на основание член 256 ДФЕС Съдът е компетентен да упражнява контрол върху правната квалификация на тези факти и правните последици, които Общият съд е извел от тях (решение от 1 октомври 2014 г., Съвет/Alumina, C-393/13 P, EU:C:2014:2245, т. 16 и цитираната съдебна практика).

26 В случая, първо, Съветът счита по същество, че като е упрекнал Общия съд, че е стигнал до извода за предоставяне на финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия по смисъла на критерия по буква г) само поради липсата на разграничаване от политиката на подкрепа, предоставяна от Bank Rossiya на тези вземащи решения лица, жалбоподателят не основава първото си основание на правни въпроси, а цели да постави под въпрос фактическата преценка, която Общият съд е направил за тази липса на разграничаване.

27 Тези мотиви във връзка с възражението за недопустимост не може да се приемат. Всъщност от жалбата ясно е видно, че с подобно твърдение жалбоподателят не цели да постави под въпрос фактическите констатации и преценки относно липсата на разграничаване от провежданата от Bank Rossiya политика, а упреква Общия съд, че само въз основа на това фактическо обстоятелство той е направил извода за предоставяне на подкрепа по смисъла на критерия по буква г) — като това е част от правомощието на Съда за упражняване на контрол в производството по обжалване в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 25 от настоящото решение.

28 Второ, Съветът изтъква, че жалбоподателят се опитва да постави под въпрос преценката на Общия съд на някои факти и доказателства, без обаче да твърди, че те са изопачени, което опорочавало първото основание във връзка с възражението за недопустимост.

29 Изложените други мотиви във връзка с възражението за недопустимост също не може да се приемат. Всъщност, макар да е вярно, че в рамките на първото си основание жалбоподателят оспорва някои фактически обстоятелства, това се дължи на факта, че според него Общият съд е установил и преценил тези доказателства при липсата на каквото и да било доказателство, представено от Съвета. Оплакването обаче, че Общият съд е установил или преценил фактите, без да се е уверил, че те са подкрепени с доказателства, означава да се поиска от Съда да упражни контрол върху евентуално

нарушение от страна на Общия съд на правилата относно доказателствената тежест и събирането на доказателства, за което Съдът е компетентен по силата на съдебната практика, припомнена в точка 25 от настоящото решение.

30 От това следва, че мотивите във връзка с възражението за недопустимост, изтъкнати от Съвета относно първото основание, трябва да бъдат отхвърлени, поради което първото основание е изцяло допустимо.

– *По същество*

31 На първо място, в подкрепа на първото си основание жалбоподателят упреква Общия съд, че е възприел твърде широко тълкуване на критерия по буква г), тъй като в точки 111 и 112 от обжалваното съдебно решение се е основал единствено на липсата на разграничаване от негова страна от политиката на Bank Rossiya, за да стигне до извода, че Съветът е имал основание да приеме, че чрез тази банка е предоставял финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, отговорни за анексирането на Крим или за дестабилизирането на Украйна по смисъла на този критерий, въпреки че липсата на такова разграничаване не представлявало активно и конкретно действие на подкрепа с достатъчна количествена или качествена значимост.

32 В това отношение следва да се отбележи, че жалбоподателят тълкува неправилно обжалваното съдебно решение. Всъщност Общият съд не е възприел липсата на разграничаване като съставен елемент на „материалната или финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия“, посочена в критерия по буква г).

33 Напротив, в точки 99—111 от това решение Общият съд посочва фактическите обстоятелства и доказателствата, въз основа на които приема, че жалбоподателят, приятел на г-н Путин и втори по големина акционер в Bank Rossiya, заедно с трима други приятели на последния представлява стабилен и мажоритарен блок на собствениците в тази банка и че по този начин той е много влиятелен акционер в нея, така че към датата на първоначалното му включване или оставяне в списъците той не може да не е знаел, че Bank Rossiya е предоставяла финансова подкрепа на вземащи решения лица в Русия, като г-н Путин, по смисъла на този критерий.

34 Въз основа на тези обстоятелства в точка 114 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, без да допуска грешка при прилагане на правото, че в този конкретен случай, който, както е посочено в точка 110 от обжалваното съдебно решение, произтича от „конкретните обстоятелства по делото“, съществуват достатъчно точни, конкретни и съгласувани улики, позволяващи да се установи, че чрез Bank Rossiya, която е личната банка на висши длъжностни лица в Руската федерация, жалбоподателят е оказвал финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия, отговорни за анексирането на Крим и дестабилизирането на Украйна, по смисъла на критерия по буква г).

35 В този контекст Общият съд действително е взел предвид липсата на разграничаване на жалбоподателя от политиката на финансиране на Bank Rossiya. Следва обаче да се приеме, че като е приел в последната част от изречението на точка 111 от обжалваното съдебно решение, въведено с израза „от друга страна“, както и в точки 112 и 115 от него, че жалбоподателят не се е разграничил от провежданата от тази банка политика по отношение на вземащите решения лица в Русия, било преди или след първоначалното му

включване в списъците, Общият съд, без да добавя съставен елемент към критерия по буква г), по същество е проверил дали са налице оневиняващи доказателства в полза на жалбоподателя.

36 Следователно, противно на твърдяното от жалбоподателя оплакване, посочването на липсата на разграничаване е само една от уликите, въз основа на които, както бе посочено в точка 34 от настоящото решение, Общият съд е стигнал до извода, без да заменя мотивите на Съвета със своите мотиви, както подчертава генералният адвокат в точки 43 и 44 от заключението си, че ограничителните мерки, наложени на жалбоподателя като критерий по буква г), са основателни.

37 На второ място, в рамките на първото си основание жалбоподателят упреква Общия съд, че не се е съобразил с правилата относно доказателствената тежест и събирането на доказателствата, като не е проверил дали е подкрепен с доказателства фактът, че той разполага, както е видно от точки 106 и 110 от обжалваното съдебно решение, с достатъчно правомощия, за да може заедно с останалите акционери на Bank Rossiya да влияе върху взетите от последната решения, Общият съд се е основал на презумпция.

38 Следва да се припомни, че в рамките на контрола за законосъобразност на съображенията, на които се основава решението за включване или оставяне на името на дадено лице в списъка на лицата, обект на ограничителни мерки, ефективността на съдебния контрол, гарантиран в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, изисква по-специално съдът на Съюза да се увери, че това решение, което за посоченото лице е индивидуален акт, почива на достатъчно солидни факти. Това предполага проверка на твърдените фактически обстоятелства, съдържащи се в изложението на мотивите, което е в основата на това решение, така че съдебният контрол да не се свежда до преценка на абстрактната вероятност на посочените мотиви, а да включи въпроса дали тези мотиви, или поне онзи от тях, считан сам по себе си за достатъчен да обоснове същото решение, са обосновани (решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 119, и от 19 декември 2018 г., Azarov/Съвет, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, т. 22).

39 Както припомня и Общият съд в точки 63 и 64 от обжалваното съдебно решение, тази преценка трябва да се извърши, като доказателствата се разглеждат не изолирано, а в контекста, в който те се вписват, като Съветът удовлетворява възложената му тежест на доказване, ако представи пред съда на Съюза съвкупност от достатъчно конкретни, точни и съгласувани улики, които дават възможност да се установи наличието на достатъчна връзка между лицето, на което е наложена мярка за замразяване на финансови средства, и режима, срещу който се води борба (решение от 21 април 2015 г., Anbouba/Съвет, C-605/13 P, EU:C:2015:248, т. 50 и 52). Освен това компетентният орган на Съюза следва в случай на оспорване да установи основателността на мотивите, приети срещу засегнатото лице, а не това лице да представя отрицателни доказателства относно липсата на основателност на тези мотиви. Макар да не се изисква посоченият орган да представя пред съда на Съюза всички данни и доказателства относно твърдените мотиви, все пак е важно представените данни или доказателства да подкрепят приетите срещу засегнатото лице мотиви (вж. в този смисъл решение от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 121 и 122).

40 В това отношение в точки 103—105 и 107 от обжалваното съдебно решение Общият съд се основава на доказателства, за да констатира в точка 106 от това решение, че в качеството си на втори по големина акционер в Bank Rossiya, определена като личната банка на г-н Путин и на висши длъжностни лица в Руската федерация, жалбоподателят е бил част от „стабилно ядро на мажоритарни акционери, известни с близостта си с г-н Путин“ и със своите основани на солидарност отношения, имащи най-малкото капиталов характер. В точка 106 от обжалваното съдебно решение във връзка с точка 110 от него Общият съд приема, че при това положение, както се установява от посочените по-горе доказателства, по-специално с оглед на акционерната структура и капиталовото значение на съответното дружество, не може да се отрече, че жалбоподателят може да упражнява много значително влияние върху вземането на решения от тази банка, тъй като, както бе припомнено в точка 24 от настоящото решение и като се има предвид, че жалбоподателят не твърди, че е налице някакво изопачаване, преценката на фактите не подлежи на контрол от страна на Съда в рамките на производство по обжалване.

41 Що се отнася до факта, че Общият съд не е проверил дали различните акционери действат съвместно и по този начин заедно упражняват контрол върху вземането на решения от страна на Bank Rossiya, следва да се приеме, че този факт е ирелевантен, доколкото Общият съд по същество приема, че при липсата на каквото и да било доказателство за разграничаване от негова страна, предвид конкретните обстоятелства, припомнени в точка 34 от настоящото решение, жалбоподателят несъмнено е подкрепил решенията на Bank Rossiya за предоставяне на финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия. При всички положения посоченият факт имплицитно, но несъмнено произтича от това, че както посочва Общият съд в точки 103—106 и 111 от обжалваното съдебно решение с оглед на редица доказателства, мажоритарните акционери на тази банка, включващи жалбоподателя и три други лица, са стабилно ядро и членовете му поддържат приятелски връзки и основани на солидарност отношения както помежду си, така и по отношение на г-н Путин. Следователно Общият съд не може да бъде упрекнат, че във връзка с това се е позовал на презумпция.

42 Освен това, като се има предвид, че в жалбата си жалбоподателят не оспорва точки 70—87 от обжалваното съдебно решение, в които Общият съд е потвърдил доказателствената сила на доказателствата, на които се е основал в точки 99—107 от това решение, следва да се отхвърли оплакването на жалбоподателя, че Общият съд не се е съобразил с правилата относно доказателствената тежест и събирането на доказателствата.

43 С оглед на изложените по-горе съображения първото основание следва да се отхвърли по същество.

По второто основание

Доводи на страните

44 В рамките на второто си основание жалбоподателят счита, че след като Общият съд е приел, че е налице подкрепа по смисъла на критерия по буква а) само поради пасивното му поведение към политиката, провеждана от Bank Rossiya в Крим, в точки 118 и 120 от обжалваното съдебно решение посоченият съд е тълкувал понятието за подкрепа по начин, несъвместим с припомнената в точка 117 от това решение съдебна практика, и поради това е допуснал грешка при прилагане на правото.

45 Всъщност, дори да се предположи, че Bank Rossiya може да бъде упрекната в поведение, с което да е отговорна за действията или политиките, подкопаващи териториалната цялост на Украйна по смисъла на критерия по буква а), това съображение не може да се приложи пряко към жалбоподателя, за да се приложи този критерий по отношение на него. По-специално включването в приложното поле на посочения критерий на лица, които не подкрепят с активно и конкретно действие предприетите действия и политики, не позволявало да се установи конкретна подкрепа и достатъчна връзка между посоченото лице и положението, срещу което се води борба. При всички положения понятието за действие или дейност по смисъла на съдебната практика, цитирана в точка 117 от обжалваното съдебно решение, не би могло да включва пасивно поведение или бездействие като възприетото от Общия съд в точка 120 от това решение.

46 Така Общият съд е потвърдил едно твърде широко тълкуване на критерия по буква а), което не позволявало приемането на целеви и следователно пропорционални и подходящи ограничителни мерки.

47 Съветът оспорва доводите на жалбоподателя, като същевременно отбелязва, че доколкото той иска да оспори фактически обстоятелства, без да твърди, че е налице каквото и да било изопачаване, доводите му трябвало в това отношение да бъдат обявени за недопустими по съображения, идентични с изложените в точка 23 от настоящото решение.

Съображения на Съда

48 След като, както следва от точка 36 от настоящото решение, диспозитивът на обжалваното съдебно решение трябва да се приеме за основателен, доколкото със спорните актове са приети и запазени ограничителните мерки срещу жалбоподателя с мотива, че последният предоставя финансова подкрепа на вземащите решения лица в Русия по смисъла на критерий по буква г), грешка на Общия съд относно мотива, свързан с подкрепата от страна на жалбоподателя на действия или политики, посочени в критерия по буква а), дори да се приеме за установена, не може да доведе до отмяната на този диспозитив, така че без да е необходимо произнасяне по изтъкнатия от Съвета мотив във връзка с възражението за недопустимост, второто основание за обжалване трябва да се отхвърли като неотносимо (вж. в този смисъл решение от 9 юни 2011 г., Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия, C-71/09 P, C-73/09 P и C-76/09 P, EU:C:2011:368, т. 65 и цитираната съдебна практика).

49 Следователно жалбата трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

50 В съответствие с член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски. В съответствие с член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

51 След като Съветът е направил искане в този смисъл, а жалбоподателят е загубил делото, последният трябва да бъде осъден да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда г-н Генадий Николаевич Тимченко да заплати съдебните разноски.

Подписи